

СВІДЧЕННЯ ПРО БАБИН ЯР

1. Люди рухалися суцільним потоком. Більшість несли на собі зроблені у вигляді рюкзаків мішки. Деякі котили перед собою візки з хворими, нездатними рухатися самостійно. Матері везли на візках немовлят, а більш старших – несли на руках або вели за руку; абсолютна кількість тих, хто йшов, були літні люди, підлітки, жінки і діти. Люди плакали від страху перед невідомим майбутнім. Чулися насторожені здивування: «Якщо думають вивозити з вокзалу, то чому ж збирають на Сирці в районі Бабиного Яру?». У зв'язку з великим скупченням людей рух сповільнився.

(Із протоколу допиту КДБ С. Таужнянського як свідка, який урятувався від розстрілу в Бабиному Яру. 20 травня 1980 р. Джерело: ДА СБУ, ф. 7, оп. 8, стр. 1, арк. 123–128. Оригінал. Машинопис)

2. Наша дорога смерті пролегла по улице Саксаганского к еврейскому базару (ныне пл. Победы), затем по Брест-Литовскому шоссе, по ул. Керосинной к району Лукьяновского кладбища. Люди шли, ехали на подводах, везли коляски с детьми, несли больных и стариков на одеялах, носилках. Казалось, все еврейское горе выплеснулось на улицы города. Эта скорбная колонна двигалась очень медленно, часто останавливалась. На очередной остановке возле стадиона «Старт», я отчетливо помню себя сидящей под стеной среди банок с вареньем. Я была маленькая, и банки казались огромными, с широкими горлышками, перевязанными белыми тряпочками.

(Свідчення Раїси Майстренко. Джерело: <http://babynyar.gov.ua/raisa-maistrenko>)